

Caroline Hellgrens HUNDSPALT

Etolog, Dipl. hundinstruktör, Dipl. problembeteendekonsult

F-ben – myt eller varning av vikt?!

En del veterinären avråder hundägare från att utfodra hundar med råa köttiga ben. Men det finns även veterinärer som glädjs åt kostmedvetna hundägare som ger sina hundar en artanpassad kost. Av den enkla anledningen att bra mat är sjukdomsförebyggande.

Många etologer ser bensmaskandet som en självklarhet. Ett beteendebehov som bör uppfyllas för hundens välfärds skull. Därutöver för att optimera munhälsa och tillgodose ett näringsbehov. Agronomer som håller med är många, men en del belyser hunden förmåga att eventuellt spjälka spannmål och drar därefter slutsatser om att ben och kött inte behöver vara främst foderkällan på innehållsförteckningen. Och mitt emellan all expertis och goda råd lämnas hundägare förvirrade och osäkra. Personligen var jag rädd att ge jockarna mina skelettben för ca 10 år sedan. Så jag undersökte saken. Noggrant! Nedan får ni ta del av mina insikter och efterforskningar kring bendebatten.

VARNING!

Nej det är *generellt* inte farligt för ett köttätande rovdjur att tugga på och äta ben! Men det kan vara farligt. Det beror på. Det är skillnad på att gnaga, mala och tugga i sig ben... och att svälja ben hela. Det är även skillnad på ben; bärande eller icke bärande bens hårdhet, samt tillagade eller råa ben, ålder på djuret vars ben vi gör hundmat av.

Benkloka hundar

Extremt glupska hundar utan benvana, skulle jag avråda från att ge ben utan övervakning eller utan att vänja in dem successivt. Slukar en

hund strumpor, behå-byglar, korkar... ja då slinker nog ett ben ned utan förnuft. Det kan bli farligt, väldigt farligt. Hundar som inte är tokslukare men blir benbesatta, bör även vänjas in successivt. Alla hundar kan bli benkloka med lite hjälp på traven från oss människor.

Hjälp din hund att bli benklok

1) Rätt pH!

Först och främst ska hunden ges en råkost, ett rått färsfoder eller barf. Hundar på denna typ av naturlig hundmat får ett lägre pH i magsäcken. Ett pH ämnat att smälta ben. Torrfooderhundar börjar vi inte ge kycklingskrov några gånger i veckan, just av denna anledning – magmiljön. Benens smältbarhet är konstant, men hunden förmåga att smälta dem ökar i och med att mag- och tarmkanalens miljö förändras.

"Hundar som äter torrfooder har ett pH-värde i magen på 5, medan en hund som får BARF blir mindre känslig och har ett pH på 1-2, nära nog salt-syra, precis som en varg, räv eller hyena." (veterinär Margareta Elborgh)

2) Ge ben och brosk.

Revben/märgben innebär främst ben, inte så mycket brosk. Medan kyckling innehåller mycket brosk i relation till benmängd. Mycket bra startskott på benkarriären. Då vi vill ha en så lätt sam övergång som möjligt. Kalknivån vill vi inte chockköka i ett nafs. Kycklingvingar, kycklingklubbor, skrov beroende på vilket storlek på hund du har, är därför en bra början.

3) Portionera ut givan.

Ge ben var tredje dag till en början. Är din hund typen som tuggar i timmar. Öka då successivt tiden hunden får ha ben. Käkamusklatur och tänder behöver vänja sig vid att

belastas på detta sätt. Om hunden inte tuggat ben förr kan bentugande ge träningsvärk i början. Lite då och då är bra invänjning regel.

Håll koll på bajset. Bajset blir oftast hårdare i och med att hunden din får i sig mer kalk. Blir hunden din för hård i magen justerar man detta genom att låta hunden skipa ett benmål, eller så tillför du mer rött kött i måltiden. Men obs! hundar ska vara rätt hårda i magen, tänk dig rävbajs ute i skog och mark... inga kletiga blaffor där inte.

4) Välj ditt ben.

Skilj på bärande ben dvs. ben som foderdjuret går på och övriga ben som revben, nack - /ryggkotor, hals etc. Bärande ben är hårda. Dessa ben får hundar utan benvissdom tugga under uppsikt och gärna i kortare perioder. Exempelvis: låt hunden tugga femton minuter, stoppa benet i en plastpåse och in i kylan tills nästa dag. Sällan får de i sig större mängder kalk av bärande ben, men det kan gå illa åt tänderna om hunden är för ivrig. Då är övriga ben så som kalkonhals, revben, kycklingskrov bättre. Låt hunden tugga, slita. Såga, klipp/skar helst inte i mumsbitar. Då det ökar risken att hunden sväljer bitar utan att utvärdera storlek och form i munhålan. Om hunden får slita, riva av lagom stora stycken själv eller successivt mala ner ett revben. Då har de mer kontroll på intaget och lär sig hur de ska äta.

Hundens som flismaskin?!

Många hundägare är livrädda att benflisor ska fastna i mag- /och tarmkanalen. Det är jag glad för, för det ska ni vara. Men realistiskt livrädda. Jag var själv jätte rädd för detta när jag började fodra med ben för över 10 år sedan. Men med tiden avtog det. För det fiffiga är att råa ben är mjuka och

böjliga i jämförelse med tillagade ben. Vid tillagning dras vätskan ut ur benen som blir torra och spricker, blir vassa. Men inte råa!

Sedan ska vi veta med oss att de allra flesta ben vi fodrar hunden med bör vara från ungdjur. Inga äldre, hårt inkalkade ben. Även detta bidrar till att benen är porösare än rigida. De vassa flisor som blir kvar i gräset när din hund tuggat ben, ja de flisorna har hunden så klokt valt bort. De flisor eller benknötar hunden kanske kräks upp efter benmålet eller dagen därpå. Ja de flisorna har hundens matsmältningssystem valt bort. Så fiffigt funkar det!

Lagom är bäst!

Ben ska förtäras i mängd i relation till kött. Kalcium i balans med fosfor är av vikt. Experterna pratar om 2:1 eller 6:1 förhållande. Dvs. mer kalcium än fosfor, det sistnämnda finner vi mer av i ex. rött kött. Ser man på relationen kalcium/fosfor i småvilt, en vildhunds byte, så är den i perfekt balans. Istället för att stirra sig blind på foderberäkningar så tonar jag med den bilden i åtanke in i sunt förnuft.

F-ben

F-benen är alltså ett minne blott. En myt en tidigare farhåga som motbevisats genom tiderna. Man kan ge hunden fågel, fläsk (vissa hundar är dock känsliga) och fisk. Rätt, rätt, rätt, aldrig tillagat dock!

Slutligen:
Give a dog a bone! Men inte hur som helst. Bli benklok!

...och nästa gång du varnas för F-ben eller någon uttala sig om benflisor som kan skada så vet med dig att statistiken på foderrelaterade sjukdomar och allergier, proteinbrist hos hund, mag- och tarmomvridning toppar och flisskador är fåtalet i jämförelse. Fördelarna är många, om ben utfodras på rätt sätt!

Caroline Hellgrens
HUNDSPALT
www.uppvidingetidning.se

Lös/hård?

Hur vet man om det blir för mycket ben? Avföringen, blir gul/vit/hård. Balansera då upp med kött. Men kom ihåg, hundar ska vara hårda re än lösa i magen. Blir din hund lös i magen av ben? Där ger du kanske en del bärande ben, med mycket mörge i. Mörge är väldigt fet vilket påverkar vissa hundars mage. Gå över till andra ben eller gröp ur mörge. Vissa hundar reagera likvärdigt på gris/fläsk. Undvik då det, din hund kan vara överkänslig mot just gris.

Salmonella finns!

Absolut. Kan hundar få det? Javisst! Är det en zoonos (dvs. smittar mellan hund-människa) absolut! SVA, Statens Veterinärmedicinska Anstalt delger att fallen i Sverige är få och lindriga, som en vanlig kräksjuka hos huns.

kniven istället för att torka av den på kökshanduken med gammelfarmors initialet inbroderade. Jag har en separat hundmatsskärbräda istället för att likt Per Morberg kasta runt kadavret i hela köket och sedan hacka upp det där det landar.

Jag låter heller inte hunden släpa runt kyckling i husets alla vrår, jag fodra ute. Eller för er lägenhetsbosatta: på ett badlakan som sedan hamnar i tvättmaskinen. Jag undviker labradoröverfallslika «tackförmaten»tungan i fejjat scenarion ett par timmar efter utfodring. Personligen anser jag det hela lika riskfyllt som tillaga kyckling själv.

/CAROLINE HELLGREN

Fördelar med ben:

- Hunden får utföra sitt naturliga ätbeteende; främjar fysisk så väl som psykisk hälsa. Det ska ta lång tid att äta, det är tuggandet och malandet som tar tid.
- Beteendebehov tillgodoses: bära, gräva ner, tugga, slita, dra
- Att tugga, slicka är direkt stressdämpande, oxytocin frigörs i hundens kropp
- Mun och tandhälsa främjas, minskad risk för tandlossning/tandsten
- Artanpassad utfodring = friskare hund i helhet!
- Naturlig gymnastik i och med tuggandet och slitandet, gnagandet och malandet
- Ättiden förlängs avsevärt. Tristess och överskottsenergi motverkas
- Då ben=resurser inte blir en bristvara dämpas konkurens relaterad aggression hos ex. mat/benvaktande hundar
- I och med ovanstående

- punkter reduceras stress, problembeteendens förebyggs
- Färre veterinärbesök, och "wow vilka fina tänder" beröm när man väl är där

Obs! hundar kan inte enbart livnära sig på ben. I balans med en rå färsfoderdiet eller barf är det en del av kosten.

